

Članak 4.

Proračunskim korisnicima za koje u ovom Proračunu nisu predviđena sredstva ili su predviđena u nedovoljnom iznosu, a kod kojih se ukaže neodložna potreba u sredstvima, predviđena je tekuća zaliha Proračuna. Sredstva iz tekuće zalihe, po prethodno podnesenom zahtjevu, odobrava Vlada Županije Zapadnohercegovačke.

Članak 5.

Ovaj Proračun stupa na snagu narednog dana od dana obavljanja u 'Narodnim novinama Županije Zapadnohercegovačke', a primjenjivati će se za fiskalnu 2012. godinu

Bosna i Hercegovina
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ŽUPANIJA ZAPADNOHERCEGOVAČKA
- SKUPŠTINA -
Broj: 01 - 02 -1 XII -145/12
Široki Brijeg, 24.veljače 2012. godine

Predsjednik
Ante Mišetić

23

Na temelju članka 26. Ustava Županije Zapadnohercegovačke („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, broj: 1/96, 2/99, 14/00, 17/00, 1/03, 10/04) i članka 96. Poslovnika o radu skupštine Županije Zapadnohercegovačke („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, broj: 10/03) Skupština Županije Zapadnohercegovačke, na 12. sjednici održanoj 24.veljače 2012. godine, donijela je

ZAKON
O JAVNIM CESTAMA ŽUPANIJE
ZAPADNOHERCEGOVAČKE

I - OPĆE ODREDBE**Članak 1.**

Ovim se zakonom uređuje razvrstavanje javnih cesta, upravljanje cestama i pravni položaj upravitelja, planiranje, gradnja, rekonstrukcija, održavanje, ugovaranje i ustupanje radova, zaštita cesta i uvjeti odvijanja prometa na cestama, koncesija na javnim cestama, financiranje javnih cesta, upravni nadzor nad provođenjem zakona, kazne i druga pitanja od značaja za Županiju Zapadnohercegovačku (u dalnjem tekstu: Županija) iz oblasti cesta.

Članak 2.

Cesta je prema ovom zakonu svaka površina na kojoj se odvija promet.

Ceste se dijele na javne i nerazvrstane.

Javne ceste, ovisno o njihovom društvenom, gospodarskom i teritorijalnom značaju, mogu biti autoceste, brze, magistralne, regionalne i lokalne ceste, te prometnice u naseljima.

Kolnici ulica u naseljima i gradovima kroz koje prolaze javne ceste smatraju se dijelovima tih cesta.

Članak 3.

Javna cesta koju je mjerodavno tijelo proglašilo za javnu cestu, u općoj je uporabi i od općeg interesa za Županiju.

Na javnim se cestama ne može stjecati pravo vlasništva niti druga prava po bilo kojem temelju osim prava određenih ovim zakonom.

Iznimno, na javnim se cestama mogu stjecati prava služnosti samo za opće potrebe, s tim da korištenje tog prava ne ometa promet i ne ugrožava sigurnost prometa i stabilnost ceste.

Članak 4.

Nerazvrstana cesta je površina koja se koristi za promet po bilo kojem temelju i koja je pristupačna većem broju korisnika.

Upravljanje, građenje, rekonstrukciju, održavanje i zaštitu nerazvrstanih cesta, kao i poslove nadzora nad tim cestama vrše mjerodavna općinska tijela.

Članak 5.

Javna cesta, prema vrsti prometa, može biti namijenjena za mješoviti promet ili samo za promet motornih vozila.

Javna cesta ili dio javne ceste može se odrediti samo za promet motornih vozila ako postoji odgovarajuća alternativna prometnica za druge vrste prometa.

Namjena javne ceste koja je u korištenju određuje se na temelju stanja i uvjeta prometa na cesti.

Namjena novooigradene ceste određuje se na temelju investicijsko-tehničke dokumentacije za izgradnju ceste, a sukladno odgovarajućim tehničkim propisima.

Članak 6.

Javnu cestu čine:

- cestovna građevina (posteljica, donji stroj kolnika, kolnička konstrukcija, most, vijadukt, podvožnjak, nadvožnjak, propust, tunel, galerija, potporni i obloženi zid, nasip, pothodnik i nathodnik),

- građevine za odvodnju ceste i pročišćavanje vode,
- cestovni pojas s objiju strana ceste potreban za nesmetano održavanje širine prema projektu ceste, a najmanje jedan metar računajući od krajnje točke poprečnog profila ceste,
- zračni prostor iznad kolnika u visini 7 m,
- cestovno zemljište koje čini površina zemljišta na kojoj prema projektu treba izgraditi ili je izgrađena cestovna građevina, površina cestovnog pojasa, te površina zemljišta na kojima su prema projektu ceste izgrađene ili se trebaju izgraditi građevine za potrebe održavanja ceste i pružanja usluga vozačima i putnicima (objekti za održavanje cesta, upravljanje i nadzor prometa, benzinske crpke, servisi, autobusna stajališta, parkirališta, odmorišta itd.),
- građevine na cestovnom zemljištu, za potrebe održavanja ceste (cestarske kuće, punktovi i stacionari) i pružanja usluga vozačima i putnicima, te naplatu cestarine, predviđene projektom ceste,
- stabilni merni objekti i uređaji za nadzor vozila,
- priključci na javnu cestu izgrađeni na cestovnom zemljištu,
- prometni znakovi i uređaji za nadzor i sigurno vođenje prometa i oprema ceste (horizontalna i vertikalna prometna signalizacija, svjetlosno signalni uređaji, telekomunikacijski stabilni uređaji, instalacije i rasvjeta u funkciji prometa, cestovne značke, detektori-brojači prometa, instalacije, uređaji i oprema u tunelima, oprema parkirališta, odmorišta i slično),
- mjerne vase i objekti za vaganje i kontrolu prometa,
- građevine i oprema za zaštitu ceste, prometa i okoliša (snjegeobrani, vjetrobrani, zaštita od obrušavanja i nanosa materijala, zaštitne i sigurnosne ograde, smjerokazi i kilometarske oznake, odbojnici, zaštita od buke i drugih štetnih utjecaja na okoliš i slično).

I - RAZVRSTAVANJE CESTA

Članak 7.

Javne ceste se razvrstavaju na:

- AC - Autoceste
- BC - Brže ceste
- MC - Magistralne ceste
- RC - Regionalne ceste
- LC - Lokalne ceste

Ovim Zakonom su uredena pitanja koja se odnose na sljedeće javne ceste:

- regionalne ceste,
 - lokalne ceste i gradske ulice,
- na području Županije.

RC Regionalne ceste

Regionalne ceste prvog reda namijenjene su za prometno povezivanje ekonomskih područja države ili entiteta, značajnih središta lokalnih zajednica, kao i za prometno povezivanje s cestama iste ili više kategorije; posebno izgrađeni priključci, ukoliko su predviđeni, čine njihov sastavni dio.

Regionalne ceste drugog reda namijenjene su za prometno povezivanje središta lokalnih zajednica u okviru određenog entiteta, za povezivanje turističkih (turističke ceste) i graničnih područja značajnih za državu, te za povezivanje graničnih prijelaza s cestama iste ili više kategorije, kada prema propisanim kriterijima kategorizacije ne dostigne višu kategoriju.

LC Lokalne ceste

Lokalne ceste povezuju naselja u općini s naseljima iz susjednih općina, ili povezuju važnija naselja unutar općine, te povezuju promet na druge javne ceste iste ili više kategorije.

Javne staze su prometnice namijenjene za povezivanje naselja ili dijelova naselja u okviru općine, a ne ispunjavaju propisane kriterije za lokalne ceste, ili su predviđene samo za određenu vrstu sudionika u prometu (reste i staze u stambenim zonama, seoske ceste i staze, pješačke staze, biciklističke staze, konjske staze i slično.)

U naseljima u kojima je uveden sustav ulica, prometnice se mogu podjeliti na potkategorije:

- glavne gradske ceste predstavljaju nastavak cesta kroz gradove, a namijenjene su za prometno povezivanje gradskih područja i četvrti sukladno propisima o sigurnosti cestovnog prometa. Na ovim cestama, ako to uvjeti odvijanja prometa dozvoljavaju može se regulirati prometnom signalizacijom i veća brzina kretanja od općeg ograničenja brzine u naselju;
- sabirne gradske ceste ili sabirne lokalne ceste predviđene su za prikupljanje i povezivanje prometnih tokova iz pojedinih područja ili gradskih četvrti, kao i za povezivanje gradskih četvrti i dijelova naselja s cestama više kategorije;
- lokalne gradske ceste predstavljaju nastavak cesta više kategorije i predviđene su za pristup zatvorenim prostornim jedinicama (stambeni blokovi ili individualni stambeni objekti, industrijske zone, centri za kupovinu i rekreaciju itd.) u pojedinim urbanim područjima ili četvrtima, kao i u dijelovima naselja.

Članak 8.

Mjerila i kriterije za razvrstavanje javnih cesta i odluku o razvrstavanju javnih cesta, osim lokalnih cesta i gradskih ulica, na području Županije, sukladno Smjernicama i Mjerilima, kriterijima i Odluci Vijeća ministara BiH, utvrđuju Vlada Federacije BiH na

prijedlog Federalnog ministarstva prometa i komunikacija, u suglasnosti s Ministarstvom gospodarstva Županije Zapadnohercegovačke (u dalnjem tekstu: Ministarstvo gospodarstva).

Izuzetno od stavka 1. ovog članka, odluku o razvrstavanju lokalnih cesta i gradskih ulica, donosi Vlada Županije Zapadnohercegovačke (u dalnjem tekstu: Vlada) na prijedlog mjerodavnog općinskog tijela za poslove prometa.

Članak 9.

Dijelovi javne ceste koji nakon izgradnje i rekonstrukcije ne pripadaju novoj trasi ceste, mijenjaju, odnosno gube kategoriju javne ceste.

Namjena dijelova javne ceste iz stavka 1. ovoga članka koji će i dalje služiti prometu, kao i priključivanje na novoizgrađenu cestu, rješava se projektom dokumentacijom izgradnje i rekonstrukcije predmetne ceste.

Odluku o statusu napuštenog dijela ceste iz stavka 1. ovoga članka za regionalne ceste donosi Ministarstvo gospodarstva na prijedlog upravitelja tih cesta, a za lokalne ceste i gradске ulice mjerodavno općinsko tijelo na prijedlog upravitelja tih cesta.

Članak 10.

Javne ceste moraju biti građene, rekonstruirane i održavane tako da ih na siguran način mogu koristiti svi korisnici cesta koji se pridržavaju prometnih propisa i prometne signalizacije na cestama.

III – UPRAVLJANJE JAVnim CESTAMA

Članak 11.

Vlada će uredbom utemeljiti javnu županijsku ustanovu za ceste (u dalnjem tekstu: Ustanova za ceste) te urediti njeni ustrojstvo i djelokrug rada sukladno ovom zakonu, važećem Zakonu o županijskim ministarstvima i drugim tijelima županijske uprave, te drugim važećim propisima.

Članak 12.

Upravljanje, građenje, rekonstrukciju, održavanje i zaštitu regionalnih cesta vrši Ustanova za ceste.

Upravljanje, građenje, rekonstrukciju, održavanje i zaštitu lokalnih cesta i gradskih ulica vrše mjerodavna općinska tijela.

Članak 13.

U vršenju poslova utemeljitelja Vlada, između ostalog, ima sljedeće mjerodavnosti u odnosu na Ustanovu za ceste:

- daje suglasnost na statut;
- usvaja godišnje izvješće koje uključuje finansijsko izvješće i izvješće Upravnog vijeća;
- odlučuje o promjeni oblike organiziranja i statusnim promjenama;
- imenuje i razrešava Upravno vijeće;

- daje naputke i smjernice Upravnom vijeću;
- donosi srednjoročne i godišnje planove i programe održavanja, zaštite, rekonstrukcije, izgradnje i obnove regionalnih cesta;
- odlučuje o drugim pitanjima sukladno Zakonu i drugim propisima;
- u izvanrednim okolnostima daje obvezatne instrukcije tijelima Ustanove za ceste..

Vlada kao utemeljitelj može dijelom ili u potpunosti svoje mjerodavnosti odlukom prenijeti na Ministarstvo gospodarstva.

Članak 14.

Upravljač cesta vrše, sukladno odredbama članka 12. ovoga Zakona, slijedeće poslove glede javnih cesta, svatko u okviru svoje mjerodavnosti i to:

- obavljaju poslove održavanja i zaštite cesta,
- pripremaju dugoročne i srednjoročne planove razvijanja cesta;
- pripremaju srednjoročne i godišnje planove održavanja, zaštite, rekonstrukcije i izgradnje cesta kao i izvješća o realizaciji tih planova;
- pripremaju plan obnove;
- vrše investicijske poslove za održavanje i obnovu, rekonstrukciju i izgradnju;
- vrše investicijske poslove za osiguranje potrebne studijske i projektne dokumentacije;
- pripremaju i realiziraju program mjera i aktivnosti na unapređenju sigurnosti prometa;
- obavljaju poslove zaštite cesta;
- predlažu finansijske planove kao i finansijska izvješća o realizaciji tih planova i programa;
- vode evidenciju (bazu podataka) cesta, objekata, prometne signalizacije i opreme na cestama i katastra cestovnog zemljišnog pojasa;
- prikupljaju podatke i obavještavaju javnost o stanju cesta i načinu odvijanja prometa;
- poduzimaju potrebne mјere za očuvanje i zaštitu okoliša.

Članak 15.

U slučaju prometne nezgode, upravitelj ceste dužan je nadoknaditi štetu samo onom korisniku javne ceste koji poštuje propise o sigurnosti prometa na cestama i koji je prilagodio vožnju osobinama i stanju ceste, vidljivosti, preglednosti, okolišu, atmosferskim prilikama, stanju vozila i tereta, ako je šteta nastala uslijed nedostatka na cesti.

Obvezu naknade štete korisnicima javnih cesta, iz stavka 1. ovog članka, upravitelj ceste može ugovorom u potpunosti prenijeti na pravnu ili fizičku osobu s kojom je ugovorio izvršenje radova na cestama.

Korisnik ceste, odnosno tijelo sigurnosti prometa koje je utvrdilo nedostatak na cesti, koji je prouzročio ili bi mogao prouzročiti štetu korisnicima ceste, dužno je, bez odlaganja, o opasnosti na cesti na najbrži mogući način obavijestiti upravitelja ili dežurnu službu poduzeća koje održava ceste.

IV - PLANIRANJE, GRADNJA, REKONSTRUKCIJA, ODRŽAVANJE, UGOVARANJE I USTUPANJE RADOVA NA JAVNIM CESTAMA

Članak 16.

Javne ceste se planiraju, projektiraju, grade, rekonstruiraju i održavaju:

- tako da se rješenja usklade s najnovijim stručnim saznanjima iz područja projektiranja i gradnje, te s ekonomskim načelima i mjerilima za procjenu opravdanosti njihove gradnje,
 - tako da njima bude zajamčeno sigurno prometovanje svih sudionika u prometu, kao i usklađenost javnih cesta s drugim zahvatima u prostoru i okolišem kroz koji se protežu,
 - pod uvjetima koji su određeni ovim zakonom i propisima za njegovo provođenje;
- propisima o projektiranju, zakonom o gradnji i propisima za njegovo provođenje; propisima kojima je uređena zaštita okoliša; propisima o uređivanju prostora, te propisima o sigurnosti prometa na cestama.

1. Planiranje

Članak 17.

Strategija razvijanja i održavanja javnih cesta određuje ciljeve i temeljne zadaće pri razvijanju i održavanju javnih cesta za razdoblje od 10 godina.

Strategiju razvijanja regionalnih cesta donosi Skupština Županijske Zapadnohercegovačke (u daljem tekstu: Skupština) na prijedlog Vlade.

Strategiju razvijanja lokalnih cesta i gradskih ulica, donosi općinsko vijeće.

Strategija sadrži:

- analizu stanja javnih cesta i potrebe razvijanja javnih cesta,
- temeljna mjerila za građenje javnih cesta, te prijedlog kriterija i prioriteta građenja,
- potrebe održavanja postojećih javnih cesta, načela održavanja javnih cesta, te prijedlog kriterija održavanja javnih cesta
- ključna načela i elemente strategije,
- kriterije za realizaciju strategije,
- akcijski plan za realizaciju strategije.

Članak 18.

Ministarstvo gospodarstva je mjerodavno za osiguranje tehničko-tehnološkog jedinstva javnih cesta kroz provedbu strategije.

Prednost u gradnji i održavanju javnih cesta utvrđena strategijom iz članka 17. ovog zakona, mora biti utemeljena na prostornim, prometnim, tehničkim, ekološkim, demografskim analizama s gospodarski opravdanim prometno-tehničkim rješenjima radi povećanja sigurnosti, kapaciteta i protočnosti prometa.

Članak 19.

Srednjoročni program održavanja i zaštite, kao i program rekonstrukcije, izgradnje i obnove regionalnih cesta, donosi Vlada, sukladno strategiji iz članka 17. ovoga zakona za razdoblje od četiri godine uz suglasnost Skupštine, a za lokalne ceste i gradske ulice općinski načelnik uz suglasnost općinskog vijeća.

Izvješće o ostvarivanju dugoročnih ciljeva razvijatka cestovne infrastrukture utvrđenih strategijom i o izvršenju programa iz stavka 1. ovoga članka za regionalne ceste Vlada jednom godišnje podnosi Skupštini, a za lokalne ceste i gradske ulice mjerodavno tijelo izvješće podnosi općinskom vijeću.

Članak 20.

Godišnji plan i program održavanja i zaštite, kao i program rekonstrukcije, izgradnje i obnove javnih cesta, do kraja tekuće godine za narednu godinu, donose:

- za regionalne ceste Vlada na prijedlog mjerodavnog upravitelja cesta,
- za lokalne ceste i gradske ulice, mjerodavni općinski načelnik uz suglasnost općinskog vijeća.

2. Izgradnja i rekonstrukcija javnih cesta

Članak 21.

Pod izgradnjom cesta u smislu ovog zakona, smatra se izgradnja cesta pretežno po novoj trasi.

Pod rekonstrukcijom cesta, u smislu ovog zakona, smatraju se radovi na dijelu postojeće ceste kojim se mijenja njena temeljna karakteristika s ciljem povećanja kapaciteta ceste i razine usluge.

Pod sanacijom (rehabilitacijom) cesta u smislu ovog zakona podrazumijevaju se radovi kojima se poboljšava sigurnost sudionika u prometu i održavanje projektiranog stanja cesta

Članak 22.

Tehnička dokumentacija za izgradnju i rekonstrukciju javnih cesta, poređ dokumentacije utvrđene važećim Zakonom o prostornom uređenju i važećim Zakonom o građenju, sadrži:

1. projekt vertikalne i horizontalne prometne signalizacije, plan i program rada svjetlosne signalizacije, projekt cestovne opreme i plan osvjetljjenja,
2. projekt priključivanja i križanja cesta i priključivanje postojećih objekata na javnoj cesti,
3. projekt priključivanja mjesta izvan kolnika: za izgradnju pomoćnih objekata koji služe javnoj cesti (punktovi i stacionari), parkirališta, autobusnih stajališta, benzinskih crpki, autoservisa, površina za zauzimanje, parkiranje i isključivanje vozila, telefonskih govornica,
4. druge uvjete utvrđene zakonom i propisima donesenim na temelju zakona.

Članak 23.

Prethodnu suglasnost za izgradnju regionalnih cesta, čija izgradnja nije predviđena planom i programom upravitelja, daje Ministarstvo gospodarstva.

Članak 24.

Ako postojeću cestu treba izmjestiti, dio ceste koji se izmješta mora se izgraditi po gradevinskim standardima koji odgovaraju kategoriji te ceste, bez obzira na stvarno stanje u kojem se cesta nalazi u momentu izmještanja.

Troškove izmještanja ceste, iz stavka 1. ovog članka, snosi investitor objekta radi kojeg se vrši izmještanje.

Članak 25.

Mjerodavna općinska tijela mogu tražiti da se magistralna ili regionalna cesta koja prolazi kroz naselje ili grad izgradi ili rekonstruira s elementima koji utječu na povećanje troškova gradnje u odnosu na cestu izvan naselja, kao što su širi kolnici, gradnja nogostupa, prostora za parkiranje vozila, izrada rasvjete i prilagodavanje cestovnih objekata posebnim potrebama.

Povećane troškove gradnje ili rekonstrukcije cesta, prouzročene zahtjevom iz stavka 1. ovog članka, snosi podnositelj zahtjeva u visini sredstava sukladno ugovoru o sufinanciranju.

Sudjelovanje u financiranju radova iz stavka 1. ovog članka, kao i drugi odnosi s upraviteljem ceste, gledje gradnje i rekonstrukcije, reguliraju se ugovorom s općinskim načelnikom.

Članak 26.

U slučaju rekonstrukcije cesta i vršenja radova izvanrednog održavanja javnih cesta, koji iziskuju premještanje postojećih instalacija u cestovnom pojusu, vlasnici instalacija na cesti dužni su o svome trošku izmjestiti te instalacije, odnosno prilagoditi ih nastalim promjenama, ako aktom o davaju suglasnosti za postavljanje tih instalacija ili ugovorom između vlasnika instalacija i onoga tko upravlja cestom nije drukčije uređeno.

Investitor radova na rekonstrukciji cesta i vršenja radova izvanrednog održavanja javnih cesta dužan je najmanje tri mjeseca ranije obavijestiti vlasnike instalacija o početku radova na rekonstrukciji cesta i omogućiti im uvid u tehničku dokumentaciju, ali nije dužan pribavljati suglasnosti vlasnika instalacija koje su u cestovnom pojusu.

U slučaju da vlasnik instalacija u trupu ceste i u cestovnom pojusu ne izmjesti svoje instalacije iz stavka 1. ovog članka i ne prilagodi ih nastalim promjenama do početka radova na rekonstrukciji ceste, investitor radova na rekonstrukciji ceste će radove premeštanja, odnosno prilagodavanja, izvršiti na teret vlasnika instalacija.

Članak 27.

Križanje ili priključivanje lokalnih cesta, gradskih ulica i nerazvrstanih cesta s magistralnim ili regionalnim

cestama vrši se usmjeravanjem dvije ili više tih cesta na isto mjesto križanja ili priključivanja, odnosno njihovim međusobnim povezivanjem prije mjesta križanja ili priključivanja.

Ako se novoizgrađena ili rekonstruirana cesta križa ili priključuje na postojeće ceste koje imaju makadamski kolnik, postojeće ceste moraju se izvesti sa suvremenim kolničkim zastorom u duljini od najmanje dvadeset metara, računajući od mjesta križanja ili priključivanja.

Troškove gradnje, odnosno rekonstrukcije mjesta križanja ili priključivanja iz stavka 1. ovoga članka, odnosno izvođenja suvremenog kolničkog zastora iz stavka 2. ovoga članka, snosi investitor ceste koji je prouzročio te troškove.

Članak 28.

Sredstva za izgradnju zaobilaznice u zoni naseljenih mesta osiguravaju Federacija, Županija ili općina, u visini i proporciji utvrđenoj ugovorom, a na temelju značaja javne ceste, shodno utvrđenoj Strategiji i usvojenim planovima izgradnje i rekonstrukcije javnih cesta.

Članak 29.

Ako ovim Zakonom nije drukčije određeno, u postupku izvlaštenja nekretnina radi gradnje, rekonstrukcije i održavanja javnih cesta primjenjuje se važeći Zakon o izvlaštenju Federacije Bosne i Hercegovine.

Kad se izvlaštenje provodi radi gradnje, rekonstrukcije i održavanja javne ceste, prijedlog za izvlaštenje nekretnine podnosi pravna osoba koja je po odredbama ovoga zakona ovlaštena upravljati javnom cestom.

Članak 30.

Iznimno, Vlada za regionalne ceste, općinski načelnik za lokalne ceste i gradske ulice može, na zahtjev upravitelja cesta iz članka 29. ovoga zakona kao korisnika izvlaštenja koji je iznio valjane razloge za potrebu žurnog stupanja u posjed nekretnine, rješiti da mu se ta nekretnina preda u posjed prije pravomoćnosti rješenja o izvlaštenju, odnosno prije isplate naknade za izvlaštenu nekretninu, ako utvrdi da je to prijeko potrebito zbog žurnosti slučaja ili kako bi se otklonila znatnija šteta.

Članak 31.

Gradnje, rekonstrukcija i održavanje javnih cesta u interesu je Županije Zapadnohercegovačke.

Nekretnine koje su potrebne za gradnju, rekonstrukciju i održavanje javne ceste izvlašćuju se u korist Županije Zapadnohercegovačke.

Kada se radi gradnje, rekonstrukcije ili održavanja javne ceste izvlašti nekretnina u državnom vlasništvu, ne plaća se naknada za izvlaštene nekretnine.

3. Održavanje cesta**Članak 32.**

Održavanje cesta, u smislu ovoga zakona, obuhvaća izvođenje radova kojima se osigurava nesmetan i siguran

promet i očuvanje projektiranog stanja ceste.

Radovi održavanja cesta mogu biti:

- radovi redovnog održavanja cesta,
- radovi izvanrednog održavanja cesta.

Radovi redovnog održavanja cesta su:

1. popravka kolnika, trupa ceste, potpornih i obloženih zidova,
2. uklanjanje odronjenog materijala i čišćenje kolnika i objekata za odvodnju,
3. održavanje bankina, bermi i kosina nasipa, usjeka i zasjeka,
4. održavanje objekata na cestama, održavanje objekata, opreme i instalacija sustava naplate cestarine i inteligentnog prometnog sustava za upravljanje i vođenje prometa,
5. izrada i postavljanje horizontalne i vertikalne signalizacije, svjetlosnih sigurnosnih uređaja, zamjena, popravka i uklanjanje oštećene i nepotrebne prometne signalizacije i opreme ceste,
6. košenje trave i održavanje zelenih površina i zasada u cestovnom pojasu,
7. održavanje potrebne preglednosti cesta i oznaka u cestovnom pojasu,
8. čišćenje snijega i leda s kolnika i posipanje kolnika radi sprječavanja poledice,
9. manji zahvati na obnavljanju, zamjeni i ojačanju dotrajalih kolnika,
10. manji zahvati na ojačanju i zamjeni propusta, potpornih i obloženih zidova i zaštita čeličnih konstrukcija od korozije,
11. manji zahvati na ugradivanju rubnjaka i izradi pješačkih staza,
12. manji zahvati na saniranju klizišta i odrona,
13. vođenje podataka o javnim cestama,
14. i drugi poslovi kojima se osigurava stalni, nesmetan i siguran promet na cestama.

Radovi izvanrednog održavanja javnih cesta su opsežniji radovi:

1. obnavljanja, zamjene i ojačanja dotrajalih kolnika,
2. ojačanja i zamjene propusta i mostova duljine do deset metara, obnove potpornih i obloženih zidova i zaštita čeličnih konstrukcija od korozije,
3. ugradivanja rubnjaka i izrada pješačkih staza,
4. saniranja klizišta i odrona.

Radovi izvanrednog održavanja su radovi koji se izvode u cestovnom pojasu mogu se izvoditi bez pribavljanja suglasnosti i druge dokumentacije prema važećem Zakonu o prostornom uređenju.

Članak 33.

Poslovi održavanja javnih cesta u smislu ovoga Zakona su i:

- planiranje održavanja i mera zaštite javnih cesta i prometa na njima,
- ustupanje radova redovnog i izvanrednog održavanja javnih cesta,
- stručni nadzor i kontrola kakvoće ugrađenih materijala i izvedenih radova održavanja javnih cesta,
- osiguranje uklanjanja oštećenih i napuštenih vozila i drugih stvari i predmeta s javne ceste,
- ophodnja cesta.

Članak 34.

Radovi na održavanju javne ceste se trebaju izvoditi tako da se zbog njih ne obustavlja promet.

U slučaju potrebe obustavljanja prometa zbog izvođenja radova, upravitelj ceste će po zahtjevu izvođača radova donijeti rješenje o obustavi prometa, te najkasnije u roku od 48 sati prije početka obustave prometa, putem sredstava javnog informiranja obavijestiti sudionike u prometu o obustavi prometa, o preusmjeravanju prometa za vrijeme obustave, te naložiti izvođaču radova da postavi dopunska prometna signalizacija i poduzme ostale radnje za sigurno odvijanje prometa.

U slučaju obustave prometa na regionalnoj cesti Ustanova za ceste mora odmah o obustavi prometa obavijestiti Ministarstvo gospodarstva, a u slučaju obustave prometa na lokalnoj cesti i gradskoj ulici, općinsko tijelo koje upravlja lokalnim cestama i gradskim ulicama mora odmah o obustavi prometa obavijestiti općinskog načelnika.

Ukoliko se radovi izvode na dionici ceste gdje nije moguće izmjestiti promet upravitelj ceste može zahtijevati da se radovi izvode noću.

Članak 35.

Upravitelj ceste dužan je osigurati održavanje kolnika dijela javne ceste koja prolazi kroz naselje ili grad i na graničnim prijelazima, odnosno sudjelovati u financiranju održavanja, i to u opsegu koji prostječe iz duljine dijela javne ceste u naselju i širini te ceste izvan naselja, odnosno prije graničnog prijelaza.

U naselju ili gradu, u kojem je organizirana posebna služba za održavanje ulica, ta služba može vršiti i održavanje kolnika dijela javne ceste koja prolazi kroz naselje ili grad, a u tom slučaju upravitelj sudjeluje u financiranju održavanja, sukladno odredbi prethodnog stavka.

Pravac, duljinu i širinu dijela javne ceste koja prolazi kroz naselje ili grad, odnosno na graničnom prijelazu, kao i način i uvjete održavanja kolnika kao i poslove zaštite i sigurnosti tih cesta, utvrđuju ugovorom upravitelj ceste i mjerodavna općina, odnosno Državna granična služba. Tim se ugovorom moraju regulirati obveze za dvosmjerno odvijanje prometa na javnoj cesti kroz naselje ili grad, odnosno na graničnom prijelazu.

Upravitelj ceste i mjerodavna općina odnosno Državna granična služba ugovor iz prethodnog stavka dužni su zaključiti u roku od godinu dana od stupanja na

snagu ovoga zakona, osim ako su već zaključili ugovor kojim su rješili navedena pitanja.

Članak 36.

Ako do sporazuma iz prethodnog članka ne dode, konačnu odluku donosi arbitražno povjerenstvo u sastavu od tri člana koje čine: predstavnik Ministarstva gospodarstva, upravitelja ceste i općine, odnosno Državne granične službe.

Povjerenstvo imenuje Ministar gospodarstva.

Ukoliko povjerenstvo iz stavka 1. ovoga članka ne postigne sporazum i ne doneće konačnu odluku, Ministar gospodarstva će donijeti odluku sukladno svojim ovlastima.

Članak 37.

Popis poslova redovnog i izvanrednog održavanja, rokovi za izvođenje tih radova, pravila i tehnički uvjeti za radove, podaci o javnim cestama o kojima se vodi evidencija i način vođenja tih podataka, stalni nadzor nad stanjem javnih cesta, način i uvjeti obavljanja cestarske službe reguliraju se Pravilnikom o održavanju javnih cesta, koji donosi Ministar gospodarstva.

4. Ustupanje radova

Članak 38.

Upravitelji cesta izvorno ne izvode radove gradnje, rekonstrukcije i održavanja javnih cesta.

Izvođenje radova gradnje, rekonstrukcije i održavanja javnih cesta upravitelji cesta ustupaju po postupku i na način utvrđen važećim Zakonom o javnim nabavama Bosne i Hercegovine.

Članak 39.

Izvođenje radova na izgradnji, rekonstrukciji i održavanju javnih cesta smije se ustupiti samo izvođaču koji je registriran, specijaliziran i opremljen za te radove, te koji raspolaže sposobljenim kadrovima za izvođenje tih radova.

Osim uvjeta iz stavka 1. ovog članka, izvođač kome se mogu ustupiti radovi redovnog održavanja cesta, mora biti licenciran za tu vrstu radova sukladno Pravilniku o licenciranju koji donosi Ministar gospodarstva.

Ukoliko izvođač već posjeduje licencu za gore navedene radove, izdanu od strane Federalnog Ministarstva prometa i komunikacija, Ministarstvo gospodarstva mu temeljem te licence može izdati licencu za vršenje navedenih radova.

Za izdavanje licence se plaća naknada u iznosu koji će svojim rješenjem odrediti Ministar gospodarstva.

Članak 40.

Upravitelj ceste, korisnik koncesije i izvođač radova redovnog održavanja javne ceste dužni su i ovlašteni prilikom štrajka svojih djelatnika osigurati redovno održavanja javne ceste i to:

- nadzor nad prohodnošću i sposobljenosću javne

- ceste za siguran promet, pregledima javne ceste, osigurati opasne dijelove na javnoj cesti ako utvrđene nedostatke, koji ugrožavaju promet na njoj, ophodar ne može odmah otkloniti,
- provođenje mjera za osiguranje javne ceste čiji bi izostanak mogao prouzročiti oštećenje javne ceste,
- otklanjanje posljedica prirodnih i drugih katastrofa na javnoj cesti,
- otklanjanje oštećenja javne ceste koje bi moglo uzrokovati prekid prometa ili opasnost za sudionike u prometu,
- prohodnost javne ceste u zimskom razdoblju najmanje u opsegu koji omogućuje odvijanje prometa uz uporabu zimske opreme,
- osiguranje tekućih podataka o stanju i prohodnosti javne ceste.

V – ZAŠTITA CESTA I UVJETI ODVIJANJA PROMETA NA CESTAMA

Članak 41.

Pod zaštitom javnih cesta u smislu ovog Zakona, podrazumijeva se:

- zaštita cesta od prekomjernog opterećenja,
- zaštita cesta od prekoračenja ukupne mase i osovinskog opterećenja,
- zaštita od gradnje objekata u cestovnom pojusu cesta,
- reguliranje gradnje prilaznih cesta, autobusnih stajališta, parkingu i benzinskih crpki,
- osiguranje preglednosti na raskrižjima i u krivinama,
- zaštita od nekontroliranog izlaska većeg broja ljudi, djece, te stoke i divljači na cestu,
- sprječavanje vršenja radnji na cesti i u cestovnom pojusu kojima bi se mogla oštetiti cesta, odnosno ugrožavati promet ili povećati troškovi održavanja ceste,
- reguliranje odnosa sa susjedima uz cestu,
- reguliranje postavljanja kablova, vodova i instalacija u trupu ceste, u cestovnom i zaštitnom pojusu,
- sprječavanje deponiranja materijala na cesti i uz cestu,
- uklanjanje zaustavljenih, pokvarenih, napuštenih i oštećenih vozila s ceste i iz cestovnog pojasa,
- reguliranje ograničenja i zabrana prometa,
- reguliranje postavljanja i dopune prometne i turističke signalizacije,
- reguliranje postavljanja reklamnih znakova,
- evidencija cesta, cestovnog pojasa, prometne signalizacije i opreme na cestama,
- ovlasti upravitelja cesta u vezi sa zaštitom cesta,
- obveza ugovaranja, održavanja i zaštite cesta,
- kontrola gradnje ograda i vršenja drugih radova u cestovnom pojusu i poduzimanje mjera u

cilju sprječavanja vršenja bespravnih radova u cestovnom pojusu.

Članak 42.

Motorna i priključna vozila koja prometuju na cestama, osim vozila s gusjenicama, moraju imati kotače s puhanim pneumaticima.

Motorna vozila s gusjenicama mogu prometovati na cestama sa suvremenim kolničkim zastorom samo ako su gusjenice opskrbljene oblogama s ravnim površinama ili drugim odgovarajućim oblogama.

Iznimno od odredaba prethodnog stavka motorna vozila s gusjenicama oružanih snaga Bosne i Hercegovine, mogu prometovati na cestama sa suvremenim kolničkim zastorom iako gusjenice nisu opskrbljene oblogama, uz obvezu naknade štete koja je time prouzročena.

Naknadu štete, iz stavka 3. ovog članka, utvrđuje povjerenstvo imenovano odlukom Ministra gospodarstva.

Članak 43.

Vozila na javnoj cesti moraju udovoljavati propisanim uvjetima za pojedine vrste vozila u pogledu dimenzija, ukupne mase i osovinskog opterećenja.

Prijevoz vozilima koja prazna ili zajedno s teretom prelaze dopuštenu težinu, osovinsko opterećenje ili dimenzije, odnosno granice dopuštenog opterećenja na javnim cestama, smatra se izvanrednim prijevozom.

Prijevoz vozilima iz stavka 2. ovog članka može se obaviti samo uz odobrenje za izvanredni prijevoz, ako stanje javne ceste i prometa na njoj to dopušta.

Odobrenje za izvanredni prijevoz može se izdati samo za prijevoz nedjeljivog tereta, ako se ovaj prijevoz ne može obaviti drugim prijevoznim sredstvima.

Uvjeti i način na koji se izvanredni prijevoz može obaviti utvrđuju se u odobrenju za izvanredni prijevoz.

Odobrenje za izvanredni prijevoz izdaje upravitelj javne ceste.

Pravne i fizičke osobe kod kojih se vrši utovar na vozila dužne su se pridržavati dozvoljenih maksimalnih ograničenja prilikom utovara tereta na vozila u pogledu propisanih uvjeta za pojedine vrste vozila koji se odnose na dimenzije, ukupnu masu i osovinsko opterećenje.

Način i uvjete obavljanja izvanrednog prijevoza, postupak izdavanja odobrenja, način nadzora osovinskog opterećenja, ukupne dopuštene mase i dimenzija vozila na javnim cestama reguliraju se Pravilnikom za vršenje izvanrednog prijevoza koji donosi Ministar gospodarstva uz suglasnost Ministarstva unutarnjih poslova.

Članak 44.

Troškove izvanrednog prijevoza kao što su: trošak izdavanja odobrenja za izvanredni prijevoz, trošak poduzimanja posebnih mjera osiguranja za izvanredni prijevoz (podupiranje mostova, ojačavanje objekata, izgradnja devijacija, proširenja kao i izrada elaborata o mogućnosti prolaska izvanrednog prijevoza i pratinja), trošak pregleda izvanrednog prijevoza i naknadu za

izvanredni prijevoz snosi podnositelj zahtjeva.

Članak 45.

Kontrolu osovinskog opterećenja, ukupne dopuštene mase i dimenzije vozila na javnim cestama obavlja upravitelj ceste ili mjerodavno inspekcijsko tijelo uz nazočnost predstavnika tijela unutarnjih poslova.

Upravitelj ceste ili mjerodavno inspekcijsko tijelo poslove iz stavka 1. ovog članka vrše izravno ili putem fizičke ili pravne osobe opremljene za tu vrstu poslova.

Ako se kontrolom iz stavka 1. ovog članka utvrdi da masa vozila, njegovo osovinsko opterećenje ili dimenzije prelaze dopuštenu masu i dimenzije vozila, a prijevoz se obavlja bez odobrenja za izvanredni prijevoz ili opterećenje i dimenzije izvanrednog prijevoza ne odgovaraju veličinama u dozvoli za izvanredni prijevoz, vozilo se isključuje iz prometa, o čemu će se načiniti zapisnik koji se dostavlja mjerodavnoj inspekciji radi pokretanja prekršajnog naloga.

Iz prometa se isključuje i vozilo čiji vozač odbije izvršiti kontrolu ukupne mase i osovinskog opterećenja vozila na zahtjev ovlaštene osobe.

Privremeno isključivanje vozila iz prometa mogu vršiti inspektori javnih cesta ili ovlašteni djelatnici Ministarstva unutarnjih poslova uz nazočnost predstavnika upravitelja ceste. Isključivanje iz prometa vrši se skidanjem registarskih pločica s vozila kojim je vršen izvanredni prijevoz bez dozvole ili protivno uvjetima iz dozvole i oduzimanjem prometne dozvole na zapisnik sačinjen na licu mjesta.

Prijevoznik može nastaviti prijevoz nakon što plati upravitelju cesta naknadu, te kada dobije odobrenje za izvanredni prijevoz ili uskladi ukupnu masu vozila i njegovo osovinsko opterećenje s propisanim normativima ili uvjetima iz dozvole.

U vrijeme dok je vozilo isključeno iz prometa, prijevoznik se stara o isključenom vozilu i snosi sve posljedice isključenja iz prometa.

Članak 46.

Pravne ili fizičke osobe, zbog čije djelatnosti dolazi do prekomjernog korištenja javne ceste, dužne su platiti naknadu za prekomerno korištenje javne ceste.

Pravilnik za utvrđivanje prekomjernog korištenja javne ceste donosi Ministar gospodarstva.

Prilikom utvrđivanja mjerila za prekomjerno korištenje javne ceste mora se voditi računa o djelatnosti i učestalosti prijevoza vozilima odredene pravne ili fizičke osobe i opterećenju javne ceste.

Članak 47.

Zaštitni pojas uz javne ceste (zaštitni cestovni pojas) je pojas na kojem važi poseban režim gradnje i uspostavlja se radi zaštite javne ceste i sigurnosti prometa na njoj od štetnih utjecaja i različitih aktivnosti u prostoru pored javne ceste.

U postupku izdavanja odobrenja za građenje ili urbanističke suglasnosti, za gradenje objekata i instalacija

na javnoj cesti ili unutar cestovnog i zaštitnog pojasa javne ceste, tijelo mjerodavno za prostorno uređenje obvezno je zatražiti prethodnu suglasnost od upravitelja ceste.

Zaštitni pojas u smislu stavka 1. ovoga članka mjeri se od vanjskog ruba cestovnog pojasa tako da je u pravilu širok sa svake strane:

- regionalne ceste 10 m,
- lokalne ceste 5 m.

Članak 48.

Benzinske crpke, autobusne postaje i parkirališta za potrebe javne ceste, odmorišta i prateći objekti mogu se graditi u zaštitnom i cestovnom pojusu javne ceste samo na način i pod uvjetima utvrđenim u suglasnosti upravitelja ceste.

Članak 49.

Pod priključkom i prilazom na javnu cestu, u smislu ovoga zakona, smatra se spoj javne ceste i svih površina s kojih se vozila izravno uključuju u promet ili isključuju iz prometa.

Križanje javnih cesta medusobno ne smatra se, u smislu ovoga zakona, priključkom i prilazom na javnu cestu.

Priklučak i prilaz na javnu cestu može se izvesti samo na temelju odobrenja upravitelja cesta.

Troškove izgradnje priključka i prilaza na javnu cestu sukladno odobrenom projektu priključka snosi investitor priključka.

Članak 50.

Odobrenje za gradnju priključka i prilaza investitoru može se izdati samo ukoliko su ispunjeni uvjeti za gradnju priključka i prilaza propisani ovim zakonom i Pravilnikom o uvjetima za projektiranje i gradnju priključaka i prilaza.

Upravitelj ceste nije dužan izdati odobrenje za priključivanje na javnu cestu za objekte izgrađene na temelju građevinske dozvole za koju nije tražena suglasnost upravitelja ceste.

Pravilnik o uvjetima za projektiranje i gradnju priključaka i prilaza iz stavka 1. ovog članka, sukladno važećim tehničkim propisima, donosi Ministar gospodarstva.

Ako već izgrađeni priključak na javnu cestu, ne zadovoljava uvjete sigurnog priključivanja, upravitelj ceste je ovlašten zahtijevati njegovo prilagodavanje promjenjenim okolnostima. Troškove njegovog preuređenja plaća investitor priključka ili njegov pravni nasljednik.

Za korištenje cestovnog zemljišta investitor je dužan plaćati naknadu.

Pravilnik o naknadama za korištenje cestovnog zemljišta donosi Ministar gospodarstva.

Članak 51.

Ako se priključak na javnu cestu izgradi bez odobrenja upravitelja ceste ili suprotno uvjetima iz odobrenja,

upravitelj ceste podnijet će prijavu mjerodavnom inspekcijskom tijelu.

Članak 52.

Na već izgrađenim javnim cestama može se dozvoliti izgradnja novih autobusnih stajališta, uz suglasnost upravitelja ceste.

Pravilnik o uvjetima za projektiranje i uređenje autobusnih stajališta, sukladno važećim tehničkim propisima, donosi Ministar gospodarstva.

Članak 53.

Uvjete za uređenje prostora za izgradnju i rekonstrukciju objekata i instalacija na javnoj cesti i unutar cestovnog i zaštitnog pojasa javne ceste utvrđuje upravitelj ceste izdavanjem suglasnosti.

Uvjetima iz stavka 1. ovog članka za objekte, odnosno instalacije, koji se nalaze na javnoj cesti, odnosno unutar cestovnog pojasa javne ceste, utvrđuju se način, dinamika, te rokovi izrade tih radova kao i određivanje lokaliteta na kojima se objekti ne mogu graditi, te minimalno odstojanje objekata iste namjene jednog od drugog.

Članak 54.

U blizini raskrižja dviju javnih cesta u razini, ili na unutarnjim stranama cestovnog zavoja, ne smije se saditi drveće ili grmlje, postavljati naprave, ograde, reklamne znakove ili druge predmete koji onemogućavaju preglednost na javnoj cesti (trokut preglednosti). Dužina stranica trokuta preglednosti utvrđuje se tehničkom dokumentacijom ceste.

Vlasnici, odnosno korisnici ili posjednici zemljišta dužni su, na zahtjev upravitelja ceste, odnosno korisnika koncesije, ukloniti drveće, grmlje, naprave, ograde, reklamne znakove i druge predmete radi osiguranja preglednosti na javnoj cesti.

Ako vlasnik, odnosno korisnik ili posjednik zemljišta ne postupi sukladno odredbi stavka 2. ovoga članka, upravitelj ceste, putem izvođača radova koji održava cestu, osigurat će izvođenje tih radova na teret vlasnika, korisnika ili posjednika zemljišta.

Članak 55.

Ako se pored javne ceste nalaze objekti gdje se okupljaju građani, kao što su sportski stadioni, dječja igrališta, škole, javni lokali ili zemljište koje se koristi za lovišta, držanje stoke i pašnjaci, ti objekti, odnosno zemljište moraju se zaštitnom ogradom odvojiti od cestovnog pojasa.

Ako je potreba za postavljanjem zaštitne ograde iz prethodnog stavka prouzročena gradnjom ili rekonstrukcijom javne ceste, troškove postavljanja i održavanja zaštitne ograde snosi investitor.

Ako je potreba za postavljanje zaštitne ograde prouzročio korisnik objekta ili zemljišta iz stavka 1. ovoga članka, mjerodavna inspekcija cesta donosi rješenje kojim utvrđuje obvezu tom korisniku da postavi i održava zaštitnu ogradu.

Ako korisnik objekta ili zemljišta ne postupi po rješenju iz prethodnog stavka, mjerodavni će inspektor za ceste izdati nalog da se postavljanje zaštitne ograde izvrši o trošku korisnika.

Članak 56.

Na osjetljivim mjestima u naselju s gustim prometom pješaka, a posebno djece, može se ograničiti brzina kretanja vozila postavljanjem posebnih objekata na cesti.

Odobrenje za postavljanje posebnih objekata na cesti daje upravitelj ceste.

Bliže odredbe o postavljanju posebnih objekata na cesti, radi smanjenja brzine, pravilnikom propisuje Ministar gospodarstva sukladno važećim tehničkim propisima.

Članak 57.

Zabranjeno je poduzimati bilo kakve radove ili radnje na javnoj cesti i cestovnom pojusu, ako bi ti radovi ili radnje mogli oštetići javnu cestu, povećati troškove održavanja, odnosno ugrožavati ili ometati promet na njoj, a naročito:

1. iznositi blato na cestu ili bilo čime prljati cestu,
2. na cestu i u odvodna tijela ceste dovoditi vodu i druge tekućine i ometati njihovo otjecanje s ceste i iz odvodnih tijela ceste,
3. istresati u cestovne jarke materijal ili tekućine,
4. napajati i pasti životinje u cestovnim jarcima i na cestovnom pojusu, puštati ih da prelaze ili ih zadržavati na cestovnom pojusu,
5. u zaštitnom pojusu izgraditi pojilišta za životinje,
6. po cesti vući grede, balvane i druge predmete čime bi se cesta mogla oštetići,
7. prosipati po cesti maziva ili druge masne tvari,
8. bez odgovarajuće zaštite na zemljištu ili zgradama pored ceste izvoditi radove koji bi mogli oštetići cestu ili ugrožavati sigurnost prometa,
9. spuštati kamenje, drvo, druge predmete i materijal niz kosine cestovnih nasipa i usjeka,
10. ostavljati na cesti i u cestovnom pojusu pokvarena, oštećena ili trajno napuštena vozila,
11. posipati ili bacati materijal ili predmete na cestu i u odvodna tijela ceste ili ga deponirati uz cestu.
12. vršiti bilo koje radove na kosinama nasipa, zasjeka i usjeka,
13. iscrtavanje i brisanje horizontalne i vertikalne signalizacije te premještanje, otudivanje i izmjenu vertikalne signalizacije i cestovne opreme,
14. Isječi šume u zaštitnom pojusu ceste ukoliko ona narušava stabilnost kosina,
15. postavljati reklamne znakove uz cestu suprotno odredbama članka 68. ovog zakona.

Ako se na javnoj cesti izvode ili su izvedeni radovi ili radnje koje mogu oštetići javnu cestu, povećati

troškove održavanja ili ugroziti sigurnost prometa na njoj, mjerodavna inspekcijska cesta i upravitelj ceste dužni su poduzeti sve potrebne mjere za otklanjanje opasnosti za oštećenje ceste i sigurnosti prometa na njoj.

U slučaju iz stavka 2. ovog članka inspektor cesta kao i upravitelj ceste ovlašteni su obustaviti radove ili radnje iz stavka 2. ovog članka i naložiti otklanjanje nedostataka u kratkom roku.

Ukoliko investitor i izvođač radova ne otklone nedostatke u ostavljenom roku, upravitelj ceste će otklanjanje nedostataka naložiti organizaciji koja održava cestu o trošku investitora ili izvođača radova koji nije otklonio nedostatke ili podnijeti prijavu mjerodavnoj inspekcijskoj.

Članak 58.

Sportske priredbe i druge manifestacije na javnim cestama mogu se održavati pod uvjetima i na način utvrđen od Ministarstva unutarnjih poslova i uz suglasnost Ministra gospodarstva.

Članak 59.

Susjedi pored javne ceste moraju dopustiti jednostavan odvod vode i odlaganje snijega na njihovo zemljište ako im se time ne nanosi šteta.

Susjedi pored javne ceste moraju, sukladno zakonu i uz odštetu, dopustiti pristup do cestovnih objekata radi njihovog održavanja, gradnje odvodnih jaraka i drugih uređaja za odvod vode od cestovnog pojasa do recipijenta, te postavljanje privremenih ili stalnih uređaja i uređenja za zaštitu ceste i prometa na njoj od leda, snijega, buke, štetnih svjetlosnih utjecaja i slično, ako ih nije moguće postaviti na zemljište koje je sastavni dio ceste.

Članak 60.

Iznimno od odredbi članka 57. može se dati odobrenje za radove koji se na drugi način ne mogu izvesti ili bi njihovo izvođenje zahtijevalo velike troškove, kao što su poprečno postavljanje u trupu ceste i na cestovnim objektima cjevovoda, kablova i vodova (na objektima i uzdužno), rušenje i uklanjanje drveća koje ugrožava sigurnost prometa na cesti ili bi moglo dovesti do ugrožavanja sigurnosti prometa na cesti.

Odobrenje iz prethodnog stavka izdaje upravitelj cesta.

U odobrenju se određuju uvjeti i način izvođenja radova.

Odobrenje iz stavka 1. ovog članka nije potrebno ako dođe do oštećenja uređaja i instalacija, ugrađenih u javnu cestu ili ako dođe do pada drveća na cestu i ako su zbog toga izravno ugroženi sigurnost prometa, odnosno život i zdravlje građana ili bi mogla nastati veća gospodarska šteta.

Vlasnik ili korisnik uređaja i instalacija postavljenih u javnu cestu i u cestovni pojaz kao i vlasnik drveća, na kojima je došlo do oštećenja zbog kojih može nastati izravna opasnost za javnu cestu i sudionike u prometu i okoliš, dužan je o tome obavijestiti upravitelja ceste,

odnosno korisnika koncesije, Ministarstvo gospodarstva i Ministarstvo unutarnjih poslova.

Vlasnik ili korisnik uredaja ili instalacija ili drveća iz stavka 5. ovog članka mora u što kraćem roku otkloniti oštećenja na njima radi dovodenja javne ceste i prometa u prvobitno stanje i o tome obavijestiti mjerodavna tijela i organizacije kao i u stavku 5. ovog članka.

Članak 61.

Gradevinski materijali i drugi predmeti ne mogu se deponirati pored cesta na udaljenosti manjoj od 5 metara, računajući od cestovnog pojasa, kao ni na većoj udaljenosti ako bi se time ometala potreblja preglednosti ili se ugrožavala sigurnost prometa.

Materijal namijenjen za radeve na cesti može se deponirati na cesti, s tim da cijela širina kolnika mora ostati slobodna za siguran promet u oba pravca.

U oštrot krivini ovaj materijal može se deponirati samo na vanjskoj strani krivine ceste.

Upravitelj cesta ili mjerodavni inspektor za ceste izdat će nalog da se o trošku vlasnika uklone svi materijali i predmeti koji su deponirani suprotno odredbama stavka 1. ovoga članka.

Članak 62.

Ako se vozilo na kolniku ceste popriječi ili ako snagom vlastitog motora ne može savladati uspon uzimskim uvjetima odvijanja prometa ili ako s vozila padne teret, vozač je dužan, ako je to moguće, vozilo, odnosno teret odmah ukloniti s kolnika. Ako to ne učini, upravitelj ceste će izdati nalog izvođaču rada koji održava cestu da uklanjanje vozila odnosno tereta izvrši za račun vlasnika, odnosno korisnika vozila.

Oštećeno vozilo ili vozilo u kvaru, vozač je dužan, ako je to moguće, odmah ukloniti s ceste. Ako to ne učini, upravitelj ceste će dati nalog izvođaču rada koji održava cestu da se uklanjanje vozila izvrši na teret vlasnika, odnosno korisnika vozila.

Članak 63.

Ako se cesta nalazi u takvom stanju da se na njoj ne može odvijati promet uopće ili samo za pojedine vrste vozila ili ako bi promet pojedinih vrsta vozila nanosio štetu cesti, ili ako se radovi na rekonstrukciji ili održavanju ceste ne mogu izvesti bez obustavljanja ili ograničenja prometa, ili ako drugi razlozi sigurnosti prometa to zahtijevaju, upravitelj ceste može donijeti rješenje o zabrani ili ograničenju prometa na toj cesti za pojedine vrste vozila, na cijeloj cesti ili samo na pojedinim njezinim dijelovima.

O obustavi prometa na regionalnoj cesti upravitelj ceste mora odmah obavijestiti Ministarstvo gospodarstva, a o obustavi prometa na lokalnoj cesti i gradskoj ulici upravitelj ceste mora odmah obavijestiti općinskog načelnika.

Opća zabrana ili ograničenje prometa na cesti može biti samo privremena, a zabrana ili ograničenje prometa za pojedine vrste vozila može biti privremeno ili stalno.

Zabrana ili ograničenje prometa mora se pravodobno objaviti putem sredstava javnog informiranja, ili na drugi pogodan način prema mjesnim prilikama i označiti odgovarajućim prometnim znakovima na cesti.

Za radeve redovnog održavanja nije potrebno izdavati suglasnost o posebnom režimu odvijanja prometa.

Uz zahtjev za zabranu ili ograničenje prometa radi izvođenja rada na javnoj cesti, izvođač rada je dužan dostaviti tijelu iz stavka 1. ovoga članka tehničku dokumentaciju o organizaciji izvođenja rada kao i prijedlog eventualno drugog mogućeg načina odvijanja prometa na tom cestovnom pravcu.

Članak 64.

Odredbe o zaštiti cesta i uvjetima vršenja prometa na cestama primjenjuju se na ceste u gradnji i cestovne pravce za koje je usvojen projekt o gradnji ceste.

Članak 65.

Upravitelj cesta dužan je pravodobno obavijestiti Ministarstvo unutarnjih poslova o svim promjenama stanja na cestama koje bitno utječu na prohodnost cesta i sigurnost prometa, kao i o poduzetim mjerama za nesmetano odvijanje prometa.

Članak 66.

Prometna signalizacija i oprema, te turistička signalizacija postavljaju se na javnoj cesti na temelju prometnog projekta.

Za ceste koje su izgrađene do dana stupanja na snagu ovog zakona, a nemaju prometni projekt, mjerodavno je postojeće stanje prometne signalizacije i opreme do izrade prometnog projekta.

Za ceste iz stavka 2. ovog članka upravitelj cesta dužan je izraditi prometni projekt ceste u roku od najviše pet godina od dana donošenja ovoga Zakona.

Upravitelji cesta su ovlašteni uz suglasnost Ministra gospodarstva izmijeniti prometni projekti iz stavka 1. ovoga članka, odnosno postojeće stanje iz stavka 2. ovog članka.

Članak 67.

Za svaki zahvat na javnoj cesti, pri izvođenju rada održavanja ili drugih rada pod prometom, moraju se postaviti odgovarajući privremeni prometni znakovi, odnosno provesti tehnička regulacija prometa na način da se jamči sigurnost prometa i izvoditelja rada uz najmanje ometanje prometnih tokova.

Tehničkom regulacijom iz stavka 1. ovoga članka mora se osigurati pravodobna uočljivost zapreka i drugih barijera na javnoj cesti, danju u vrijeme nedovoljne vidljivosti, i noću, postavljanjem odgovarajućih treptavih narančastih svjetala ili drugih adekvatnih tehničkih pomagala.

Radovi na javnim cestama, osobito na kolnicima, osim neodložnih rada na otklanjanju nedostataka koji izravno ugrožavaju sigurnost prometa, moraju se u pravilu planirati i izvoditi u danima kada je prometni tok

slabijeg intenziteta, a izričito ne u dane vikenda, blagdana i pojačanog prometa zbog turističkih putovanja.

Odmah po završetku radova na javnoj cesti, sva privremena prometna signalizacija i oprema mora biti uklonjena i istodobno postavljena trajna prometna i ostala signalizacija i oprema, sukladno prometnom projektu.

Odobrenje za izmjenu režima prometa izdaje upravitelj ceste sukladno privremenom prometnom projektu.

Članak 68.

Na javnim cestama i zaštitnom pojusu uz javnu cestu nije dopušteno postavljanje reklame na mjestima na kojima bi zbog svog sadržaja, položaja, te odnosa prema javnoj cesti, reklama ugrozavala sigurnost prometa.

Ministar gospodarstva će sukladno važećim tehničkim propisima donijeti pravilnik kojim će propisati na kojim mjestima i pod kojim uvjetima se mogu postavljati reklame uz regionalne i lokalne ceste.

Članak 69.

Upravitelji cesta, dužni su za ceste kojim upravljaju voditi evidencije tih cesta, cestovnog pojasa, prometne signalizacije i opreme na njima.

Članak 70.

Ovim zakonom se daju javne ovlasti upraviteljima cesta.

Upravitelji cesta, u okviru vršenja javnih ovlasti, pokreću upravni postupak po službenoj dužnosti ili po zahtjevu stranke i donose rješenja kada izdaju:

- odobrenja za izvanredni prijevoz iz članka 43. ovog zakona,
- odobrenje za prekomjerno korištenje javne ceste iz članka 46. ovog zakona,
- suglasnost za izgradnju objekata i instalacija iz članka 47. ovog zakona,
- odobrenja za izgradnju priključka, odnosno prilaza na javnu cestu iz članka 49. ovog zakona,
- suglasnost za izgradnju autobusnih stajališta iz člana 52. ovog zakona,
- odobrenje za postavljanje posebnih objekata na cesti iz članka 56. ovog zakona,
- odobrenje za poprečno postavljanje instalacija iz članka 60. ovog zakona,
- nalog za obustavu vršenja bespravnih radnji i otklanjanje smetnji na cesti i u zaštitnom pojusu iz članka 51., 54., 57., 61. ovog zakona,
- odobrenje za postavljanje reklama iz članka 68. ovog zakona čija površina sukladno važećim tehničkim propisima ne zahtijeva pribavljanje građevinske dozvole, a suglasnost za postavljanje reklama čija površina sukladno važećim tehničkim propisima zahtijeva pribavljanje građevinske dozvole,
- rješenje o povratu dijela uplaćenih sredstava za registraciju vozila iz članka 85. ovog zakona.

Protiv upravnih akata iz stavka 2. ovog članka koja donese upravitelj regionalnih cesta može se podnijeti žalba Ministarstvu gospodarstva, a protiv upravnih akata koja donesu općinska tijela žalba se može podnijeti mjerodavnom općinskom tijelu sukladno zakonu.

Članak 71.

U okviru osiguranih finansijskih sredstava za održavanje i zaštitu cesta, sukladno usvojenom godišnjem planu i programu održavanja i zaštite cesta, upravitelji su dužni osigurati trajno i kvalitetno održavanje i zaštitu cesta kojim upravljaju i omogućiti sigurno i nesmetano odvijanje prometa na tim cestama za sudionike u prometu koji poštuju prometne propise, prometnu signalizaciju, vremenske uvjete, stanje cesta i okolice.

Upravitelji cesta i poduzeća koja održavaju ceste, ugovorom reguliraju uvjete i način izvršavanja radova održavanja i zaštite regionalnih cesta i lokalnih cesta i druga pitanja vezana za njihovo održavanje i zaštitu.

Ugovor iz prethodnog stavka, između ostalog, sadrži:

1. vrstu radova koji su predmet ugovora;
2. vrijeme na koje je ugovor zaključen;
3. ugovorenu vrijednost radova;
4. premjer i predračun radova;
5. način i postupak izrade i donošenja planova i programa;
6. uvjete i način izvođenja radova;
7. tehnički nadzor u izvođenju radova;
8. način obračuna, rokove plaćanja i druge uvjete za obračun i isplatu izvršenih radova;
9. odgovornost za štete i druge odgovornosti;
10. način rješavanja sporova.

Ugovor o održavanju javnih cesta mora se zaključivati u kontinuitetu.

Poduzeće za ceste kojem se ugovorom iz stavka 2. ovog članka povjeri vršenje poslova održavanja i zaštite javnih cesta, odgovorno je za kvalitetno, stručno i pravodobno izvršenje tih poslova, sukladno Pravilniku iz članka 37. ovog Zakona.

VI – KONCESIJE

Članak 72.

Koncesijom se stječe pravo građenja i upravljanja javnim cestama, kao i pojedinim cestovnim objektima na njima (most, tunel i dr.) koje uključuje pravo gospodarskog korištenja javnih cesta ili objekata na njima, te pravo rekonstrukcije i održavanja javnih cesta i objekata na njima tijekom koncesijskog razdoblja i pravo korištenja cestovnog zemljišta uz te ceste i objekte radi izgradnje pratećih uslužnih objekata i obavljanja

djelatnosti ugostiteljstva, trgovine, usluga opskrbe gorivom, servisnih usluga i sl.

Članak 73.

Odluka o davanju koncesije donosi se na temelju provedenog javnog natječaja.

Natječaj iz stavka 1. ovog članka priprema i provodi Ministarstvo gospodarstva za regionalne ceste odnosno mjerodavno općinsko tijelo za lokalne ceste i gradske ulice.

Davatelj koncesije natječajem utvrđuje uvjete, pogodnost i jamstva za dodjelu i ostvarenje koncesije.

Postupak provođenja natječaja vrši se sukladno odredbama važećeg Zakona o koncesijama.

Stručne poslove glede pripreme natječaja i odluke o davanju koncesije za javne ceste i pojedine objekte na njima, obavljaju upravitelji cesta.

Članak 74.

Odluku o davanju koncesije za regionalnu cestu, lokalnu cestu, odnosno pojedini objekt na njima donosi Vlada na prijedlog Ministarstva gospodarstva, odnosno općina na prijedlog mjerodavnog općinskog tijela i uz suglasnost Vlade.

Na temelju odluke iz prethodnog stavka, Vlada odnosno općina s podnositeljem ponude potpisuje ugovor o koncesiji.

VII - FINANCIRANJE JAVNIH CESTA

Članak 75.

Financijska sredstva za održavanje, zaštitu, obnovu, rekonstrukciju i izgradnju javnih cesta osiguravaju se:

A – iz javnih prihoda

1. godišnjim naknadama za korištenje cesta što se plaćaju pri registraciji za motorna i priključna vozila, kao i zaprežna kola;
2. naknadama za ceste iz maloprodajne cijene nafta i naftnih derivata;
3. naknadama za ceste što se plaćaju za izvanredno korištenje javnih cesta (izvanredni prijevoz);
4. naknadama za ceste što se plaćaju za prekomjerno korištenje javnih cesta zbog opterećenja i učestalosti vozila;
5. naknadama za korištenje cestovnog zemljišta ili od reklamnih znakova;
6. ostale naknade po posebnim propisima.

B – kreditima

C – donacijama/grantovima

1. iz sredstava Federalnog proračuna, proračuna

Županije, te proračuna općine,

2. iz sredstava županijskog proračuna koja su prikupljena od naknada za korištenje cesta i objekata na temelju dobivene koncesije i sredstvima ostvarenim od pratećih djelatnosti,
3. donacijama drugih donatora.

Članak 76.

Visinu naknade i obveze korisnika cesta iz članka 75. točka A 1., A 3., A 4. i A 5. ovog zakona utvrđuje Vlada.

Obvezu uplate naknada iz članka 75. točaka A 3., A 4. i A 5. ovoga zakona, korisnik će plaćati temeljem rješenja koja izdaje upravitelj ceste sukladno ovom zakonu i na njemu utemeljenim podzakonskim aktima.

Članak 77.

Naknadu iz članka 75. točka A 2. ovoga zakona obračunavaju i plaćaju pravne osobe koje se bave prometom nafta i naftnih derivata u Federaciji Bosne i Hercegovine sukladno važećem Zakonu o trošarinama.

Članak 78.

Financijska sredstva iz članka 75. točka C 1. osiguravaju se u proračunu Federacije Bosne i Hercegovine, Županije i općine, sukladno materijalnim mogućnostima, za svaku godinu pojedinačno.

Članak 79.

Financijska sredstva iz članka 75. točka A 1. i A 2., koja se ne odnose na financiranje autocesta i brzih cesta, 40% pripadaju Cestama F BiH, 35% Ustanovi za ceste za financiranje regionalnih cesta, a 25% općinskim tijelima za lokalne ceste, odnosno prema zakonu koji regulira raspodjelu ovih sredstava.

Financijska sredstva iz članka 75. tačke A 3. do A 6. pripadaju Ustanovi za ceste u dijelu koji se odnosi na regionalne ceste, a nadležnom općinskom tijelom u dijelu koji se odnosi na lokalne ceste.

Članak 80.

Upravitelji javnih cesta obavljaju poslove od općeg interesa, ne posluju na komercijalnoj osnovi niti su osnovani radi stjecanja dobiti, već svoje aktivnosti obavljaju temeljem odobrenog plana i programa rada od strane utemeljitelja.

Članak 81.

Financijska sredstva iz članka 75. ovog zakona, koja se odnose na regionalne ceste, uplaćuju se u cijelosti na račun Ustanove za ceste, a na račun općine za lokalne ceste.

Članak 82.

Naknade iz članka 75. ovog zakona jesu raspoloživa finansijska sredstva koja će upravitelji namjenski koristiti za održavanje, zaštitu, obnovu, rekonstrukciju i izgradnju javnih cesta, za rad i funkcioniranje upravitelja, te za proširenje materijalne osnove rada iz osnovne djelatnosti u okviru povjerenih javnih ovlasti, sukladno odobrenom planu i programu poslovanja od utemeljitelja.

Članak 83.

Ulaganja u smislu članka 21. i članka 32., stavak 4. ovog zakona jesu investicijska ulaganja iz kojih proizlazi nova cestovna infrastruktura i cestovna infrastruktura produženog vijeka trajanja.

Tekući troškovi poslovanja obuhvaćaju ulaganja u smislu članka 32., stavak 3. ovog zakona i opće troškove za proširenje materijalne osnove rada upravitelja.

Članak 84.

Naknada iz članka 75. točke A 1 ovog zakona ne plaća se na:

1. vozila oružanih snaga BiH;
2. vozila tijela unutarnjih poslova;
3. vozila službe „Pomoć-informacije“ na cestama;
4. motorna vozila inozemnih diplomatskih i konzularnih predstavnštava, ako je oslobođanje od ove naknade prevideno međunarodnim sporazumom ili ako postoji reciprocitet;
5. vozila vatrogasnih jedinica i društava;
6. putničke automobile invalidnih osoba sa 80% ili više postotaka tjelesnog oštećenja, odnosno osoba kod kojih postoji tjelesno oštećenje koje ima za posljedicu invalidnost donjih ekstremiteta od 60% ili više;
7. vozila civilne zaštite;
8. sanitetska vozila.

Članak 85.

Pravna osoba koja obavlja međunarodni prijevoz osoba ili stvari i koja obavlja radove u inozemstvu, ima pravo na povrat odgovarajućeg dijela sredstava iz naknada za ceste iz članka 75. točka A 1. ovoga zakona za svoje vozilo, koje koristi za promet u inozemstvu dulje od 3 mjeseca tijekom godine, prilikom sljedeće registracije vozila.

Pravna i fizička osoba ima pravo na povrat odgovarajućeg dijela sredstava iz naknada za ceste iz članka 75. točka A 1. ovog zakona za svoje vozilo koje su tijekom važenja registracije najmanje tri mjeseca prije isteka registracije odjavile zbog oštećenja ili rashodovanosti.

Naputak za jedinstveni način obračuna za povrat sredstava iz stavka 1. i 2. ovog članka donosi Ministar gospodarstva.

VIII – UPRAVNI NADZOR**Članak 86.**

Ministarstvo gospodarstva vrši upravni nadzor nad primjenom ovoga zakona i propisa donesenih na temelju ovoga zakona, kao i upravni nadzor u obavljanju poslova određenih ovim zakonom koji predstavljaju vršenje javnih ovlasti.

Članak 87.

Poslove inspekcijskog nadzora nad provođenjem ovoga zakona vrši Uprava za inspekcijske poslove Županije Zapadnohercegovačke – inspekcija za ceste za regionalne ceste, odnosno mjerodavno općinska inspekcija za lokalne ceste i gradske ulice.

Ako počinitelj prekršaja u određenom roku ne izvrši rješenje doneseno u prvostupanjskom postupku, inspektor donosi zaključak o izvršenju rješenja prisilnim izvršenjem angažiranjem trećih osoba, odnosno drugog izvodača na trošak počinitelja, s predloženim načinom izvršenja.

Tijelo mjerodavno za inspekcijske poslove osigurat će materijalna sredstva za prisilno izvršenje, s tim što će troškove potraživati od počinitelja izravno ili putem mjerodavnog tijela ukoliko stranka odbije snositi troškove izvršenja.

Tijela unutarnjih poslova dužna su tijelu mjerodavnom za provođenje izvršenja pružiti pomoć u provođenju izvršenja.

Članak 88.

Prilikom provedbe inspekcijskog nadzora javnih cesta Inspektorji iz članka 87. ovoga zakona, osim prava i dužnosti koje imaju prema posebnom zakonu, imaju i sljedeća prava i dužnosti:

- A) pregledati:
1. stanje cesta,
2. radove na izgradnji, rekonstrukciji, sanaciji, održavanju i zaštiti javnih cesta,
3. ispunjavanje uvjeta za obavljanje redovitih radova održavanja na javnoj cesti danoj u koncesiju,
4. radove koji se obavljaju na cesti u zaštitnom i cestovnom pojasu javnih cesta,
5. tehničku dokumentaciju u vezi sa radovima iz točke 2. i 3. ovoga članka (dozvole, suglasnosti, projekti, standardi),
6. obavljanje upravnih i stručno-tehničkih –poslova na javnim cestama,
7. planove, programe, ugovore i ostalu dokumentaciju koja se odnosi na održavanje i zaštitu javnih cesta,
8. provođenje mjera za osiguranje javnih cesta i prometa na njima,
9. provođenje propisanih uvjeta za obavljanje zahvata u cestovnom i zaštitnom pojasu javnih cesta.

B) Prilikom provedbe inspekcijskog nadzora inspektorima pravo:

- pregledati prostore, objekte, uređaje, materijale, dokumentaciju poduzeća i upravnih organizacija koje upravljaju javnim cestama kao i izvođača na gradnji, rekonstrukciji i održavanju javnih cesta, saslušati stranke i svjedočke primjenom pravila upravnog postupka,
- pregledati isprave kojima se može utvrditi identitet osoba koje sudjeluju u prometu,
- uzeti uzorke materijala te obavljati druge postupke koji su sukladni namjeni inspekcijskog nadzora,
- dobiti osobne podatke o pravnim i fizičkim osobama, podatke o vlasništvu vozila, podatke o vlasništvu zemljišta i objekata u zaštitnom pojasu ceste, kao i druge podatke potrebne za vođenje postupka u svezi s kršenjem ovoga zakona i propisa za njegovo izvršavanje.

C) narediti:

1. obustavu radova koji se izvode na javnim cestama, u cestovnom ili zaštitnom pojasu ceste, suprotno odredbama ovoga zakona, tehničkim propisima, standardima i normativima, te dati rok za otklanjanje nedostataka,
2. otklanjanje nedostataka na javnim cestama koji ugrožavaju sigurnost prometa na njima,
3. privremenu zabranu odvijanja prometa na javnim cestama ili njihovom dijelu ako utvrdi da se na njima ne može sigurno odvijati promet, te narediti da se odmah poduzmu mјere za osiguranje prometa,
4. obustavu prometa cestovnim motornim vozilima, koja zbog svojih tehničkih svojstava ili načina na koji obavljaju prijevoz, mogu nanijeti štetu javnoj cesti ili njezinom dijelu i kada je njihov promet na cesti u suprotnosti sa zakonom i drugim propisima,
5. isključenje cestovnog motornog vozila iz prometa na javnoj cesti, kada utvrdi da dimenzije i ukupna masa ili njegovo osovinsko opterećenje prelazi veličine iz članka 45. ovoga zakona, a prijevoznik nema odgovarajuću dozvolu za izvanredni prijevoz,
6. privremenu zabranu prometa na novoizgrađenoj i rekonstruiranoj cesti, njezinom dijelu ili objektu na njoj, ako utvrdi da s gledišta sigurnosti prometa ne ispunjava tehničke uvjete,
7. rušenje građevine ili njezinih dijelova i drugih objekata na teret investitora, kao i uspostavljanje provbitnog stanja, ako su izgradene ili se grade na cesti ili cestovnom pojasu bez suglasnosti ili suprotno uvjetima iz suglasnosti Ustanove za ceste odnosno mjerodavnog općinskog tijela,
8. rušenje reklamnih znakova u cestovnom i zaštitnom pojasu postavljenih bez odobrenja odnosno suglasnosti ili suprotno uvjetima iz odobrenja ili suglasnosti Ustanove za ceste

9. odnosno mjerodavnog općinskog tijela,
10. zabranu korištenja priključnih putova koji su izgrađeni ili se grade suprotno odredbama ovoga zakona, odnosno koji ne izmiruju prisjepile obveze prema upraviteljima cesta sukladno izdanim rješenjima;
11. da se u području preglednosti otklone nedostaci i nepravilnosti prouzročene kršenjem propisanih mјera za osiguranje preglednosti javne ceste,
12. inspektori su ovlašteni poduzimati i druge mјere sukladno zakonu i drugim propisima donesenim na temelju zakona.

D) U predmetima iz stavka 1. točke C ovoga članka, zbog izravne ugroženosti javne ceste ili sigurnosti prometa na njoj, ili kada je ugrožena sigurnost sudionika u prometu, inspektor donosi rješenje o naloženim mјerama.

U slučaju iz prethodnog stavka, žalba na rješenje ne odlaže izvršenje.

U nužnim slučajevima inspektor može donijeti usmeno rješenje, te odrediti njegovo izvršenje odmah po izricanju.

E) Inspektori su dužni, bez odlaganja, podnijeti zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka ako u vršenju inspekcije utvrde da je počinjen prekršaj iz ovoga zakona.

Članak 89.

Pravne i fizičke osobe, kod kojih se obavlja inspekcijski nadzor, dužne su omogućiti rad inspektorima, pružiti potrebnu pomoć i na njihovo traženje u određenom roku dostaviti podatke i dokumentaciju za obavljanje inspekcijskog nadzora, u smislu ovoga zakona.

IX – KAZNENE ODREDBE

Članak 90.

Novčanom kaznom u iznosu od 1 500,00 KM do 15 000,00 KM bit će kažnjene za prekršaj Ustanova za ceste, investitor ili poduzeće za ceste, ili mjerodavno općinsko tijelo, ili druga pravna osoba ako:

1. je nepotpuna tehnička dokumentacija za izgradnju i rekonstrukciju ceste i ako ne predviđi mјesta za objekte koji služe tim cestama (članak 22.);
2. izmješteni dio ceste ne izgradi s elementima koji odgovaraju kategoriji postojeće ceste (članak 24.);
3. ne izmjesti ili ne prilagodi instalacije nastalim promjenama u roku ili ako investitor radova na

- cesti pravodobno ne obavijesti imatelje instalacija o otpočinjanju radova na cesti (članak 26.);
4. ne pristupi kontroli osovinskog opterećenja ukupne dopuštene mase i dimenzija vozila iz članka 43. stavak 8. ovoga zakona;
 5. ne plati naknadu za prekomjerno korištenje javne ceste iz članka 46. ovoga zakona;
 6. u cestovnom i zaštitnom pojasu ceste podiže objekte ili izda suglasnost za gradnju objekata protivno odredbama čl. 47.i 48. ovoga zakona;
 7. ne plati naknadu za korištenje cestovnog zemljišta iz članka 50. ovoga zakona;
 8. ne izradi prometni projekt za ceste za koje nema prometnog projekta u roku iz članka 66. stavak 3. ovoga zakona
 9. ne vrši poslove javne ovlasti sukladno odredbama članka 70. ovoga zakona.
 10. u trokutima preglednosti gradi objekte ili vrši radnje koje smetaju preglednosti ceste (članak 54.);
 11. ne vodi evidenciju javnih cesta, cestovnog pojasa, prometne signalizacije i opreme ceste (članak 69.);
 12. ne osigura trajno, neprekidno i kvalitetno održavanje i zaštitu cesta i ne zaključi ugovor o održavanju cesta, sukladno odredbama članka 71. ovoga zakona;
 13. uvede plaćanje naknade za korištenje cesta protivno odredbama čl. 75., 76. i 77. ovoga zakona;
 14. ako inspektoru za ceste ne omogući vršenje inspekcije i ne pruži pomoć inspektoru pri vršenju inspekcije iz članka 89. ovoga zakona;
 15. ako ne izvrši ili ne izvrši u roku rješenje-nalog inspektora za ceste iz članka 88. točka C, alineja 1. do 12.

Za prekršaj iz prethodnog stavka bit će kažnjena novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 3.000,00 KM i odgovorna osoba u Ustanovi za ceste, odnosno investitor ili poduzeće za ceste druge pravne osobe, kao i odgovorna osoba u općini koja izda suglasnost odnosno odobrenje za građenje objekata u zaštitnom pojasu javne ceste u suprotnosti s odredbama ovoga zakona.

Članak 91.

Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 10.000,00 KM bit će kažnjeno za prekršaj poduzeće za održavanje cesta ili druga pravna osoba ako:

1. izvodi radove na održavanju cesta suprotno odredbama članka 34. ovoga zakona;
2. ne izvodi radove na održavanju cesta prema pravilniku iz članka 37. ovoga zakona;
3. ne izvodi radove na održavanju i zaštiti cesta, prema ugovoru iz članka 71. ovoga zakona;
4. u prometu na cestama koristi vozilo suprotno odredbi članka 41. ovoga zakona;
5. na cesti vrši izvanredni prijevoz bez odobrenju ili

- suprotno uvjetima izdanim u odobrenju, ili izvrši utovar na vozila suprotno dozvoljenim uvjetima za pojedine vrste vozila kako je navedeno u članku 43. stavak 8. ovoga zakona.;
6. polaže cjevovode, kablove, vodove ili gradi benzinsku crpu, prostor za parkiranje vozila, odmorišta i prateće objekte bez suglasnosti ili suprotno uvjetima izdanim u suglasnosti iz članka 48. ovoga zakona;
 7. priključak na javnu cestu izgradi bez odobrenja ili suprotno uvjetima izdanim u odobrenju iz čl. 49. i 50. ovoga zakona;
 8. objekt ili zemljište ne odvoji zaštitnom ogradom od cestovnog pojasa iz članka 55. ovoga zakona;
 9. na cesti vrši neku od radnji iz članka 57. ovoga zakona;
 - 10.onemogući odvodnjavanje vode s cestovnog pojasa i pristup poduzeću koje održava ceste do odvodnih jaraka i drugih uređaja za odvod vode do recipijenta iz članka 59. ovoga zakona.
 11. na cesti izvodi radove bez odobrenja ili suprotno uvjetima propisanim odobrenjem u članku 60. ovoga zakona;
 - 12.gradevinski materijal i druge predmete deponira na cesti suprotno odredbama članka 61. ovoga zakona;
 - 13.odmah ne ukloni s kolnika ceste vozilo,odnosno teret iz članka 62. stavak 1. ovoga zakona i ako s kolnika ceste odmah ne ukloni oštećeno vozilo iz članka 62. stavak 2. ovoga zakona;
 - 14.pri izvođenju radova održavanja, sanacije i rekonstrukcije i drugih radova na javnoj cesti ne postavi odgovarajuću privremenu prometnu signalizaciju ili privremenu prometnu signalizaciju ne ukloni po završetku radova iz članka 67. ovoga zakona;
 - 15.na javnoj cesti postavlja reklamne znakove suprotno odredbama članka 54. i članka 68. ovoga zakona.

Za prekršaj iz prethodnog stavka bit će kažnjena novčanom kaznom u iznosu od 300,00 KM do 3.000,00 KM i odgovorna osoba u poduzeću ili drugoj pravnoj osobi.

Članak 92.

Novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 1.500,00 KM bit će kažnjena i građanin odnosno fizička osoba, za prekršaj iz članka 90. i članka 91.ovoga zakona koji se odnosi na fizičke osobe.

X – PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 93.

Vlada će u roku od 30 od dana od dana stupanja

na snagu ovog zakona donijeti odgovarajuće odluke i poduzeti potrebne radnje za organiziranje i početak rada Ustanove za ceste.

Članak 94.

Ukoliko ovim zakonom nije drugačije regulirano, na Ustanovu za ceste će se primjenjivati važeći Zakon o ustanovama.

Članak 95.

U roku od 6 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, Ministar gospodarstva je dužan donijeti slijedeće akte:

- Pravilnik o održavanju javnih cesta (članak 37.);
- Pravilnik o licenciranju za poslove redovnog održavanja cesta (članak 39. stavak 2.);
- Pravilnik o utvrđivanju uvjeta za obavljanje izvanrednog prijevoza (članak 43. stavak 8.);
- Pravilnik za utvrđivanje prekomernog korištenja javnih cesta (članak 46. stavak 2.);
- Pravilnik za utvrđivanje uvjeta za projektiranje i izgradnju priključaka i prilaza na javne ceste (članak 50. stavak 3.);
- Pravilnik o naknadama za korištenje cestovnog zemljišta (članak 50. stavak 6.)
- Pravilnik o minimalnim tehničkim uvjetima za izgradnju i uporabi autobusnih stajališta (članak 52. stavak 2.);
- Pravilnik o postavljanju posebnih objekata na cesti radi smanjenja brzine kretanja vozila (članak 56. stavak 3.);
- Pravilnik o postavljanju reklamnih znakova na cestama (članak 68. stavak 2.);
- Naputak o jedinstvenom načinu obračuna za povrat sredstava na ime naknade za ceste (članak 85. stavak 3.).

Visinu naknada koje proizlaze iz podzakonskih akata iz stavka 1. ovog članka utvrđivat će Vlada svojim uredbama.

Članak 96.

Danom stupanja na snagu ovoga zakona na teritoriju Županije prestaje važiti Zakon o javnim cestama („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“ broj: 7/01 i 4/05) i Uredba o prijenosu određenih poslova i ovlasti sa Uprave za ceste Županije Zapadnohercegovačke na nadležne općinske službe za upravu („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“, br: 7/09).

Stupanjem na snagu ovog zakona, sporazumi i ugovori koje su upravitelji cesta zaključili za poslove redovitog održavanja ostaju na snazi do isteka ugovorenog roka.

Do donošenja podzakonskih akata iz članka 95. ovoga zakona, primjenjivat će se podzakonski akti koji

su primjenjivani do stupanja na snagu ovog zakona.

Predmeti koji su u postupku rješavanja prije stupanja na snagu ovoga zakona bit će rješavani sukladno Zakonu o javnim cestama („Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke“ broj: 7/01 i 4/05).

Članak 97.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Narodnim novinama Županije Zapadnohercegovačke“.

Bosna i Hercegovina
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ŽUPANIJA ZAPADNOHERCEGOVAČKA

- SKUPŠTINA-
Broj: 01-02-1-XII -147/12
Široki Brijeg, 24. veljače 2012. godine

Predsjednik
Ante Mišetić